

กลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตในรูปแบบสารคดี ต่อยอดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เรื่อง ข้าวพื้นถิ่นนครศรีธรรมราช*

STRATEGY FOR DEVELOPING VIDEO MEDIA TO PROMOTE LIFELONG LEARNING IN THE FORM OF A DOCUMENTARY THAT FURTHERS THE PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY ECONOMY ABOUT LOCAL RICE IN NAKHON SI THAMMARAT

อภิศันย์ ศิริพันธ์, อรวรรณ แซ่อึ้ง*, ธนานันต์ อารีพงษ์, อรพรรณ อำนวยศิลป์, ศศิธร อิสโร

Apisarn Siripan, Orawan Saeung*, Thananan Areepong, Oraphan Amnuaysin, Sasitorn Isaro

คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช นครศรีธรรมราช ประเทศไทย

Faculty of Industrial Technology, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Nakhon Si Thammarat, Thailand

*Corresponding author E-mail: orawan_ray@nstru.ac.th

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษากลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตในรูปแบบสารคดีต่อยอดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเพื่อศึกษาความพึงพอใจสื่อวีดิทัศน์ วิธีดำเนินการวิจัยนี้ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสม (mixed method) แบบลำดับ (sequential) แบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษากลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ ศึกษาจากแหล่งข้อมูล 2 แหล่ง คือ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์ การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ จำนวน 30 แหล่ง และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน โดยใช้แบบบันทึกข้อมูลเชิงคุณภาพจากการวิเคราะห์เอกสาร ส่วนระยะที่ 2 การศึกษาความพึงพอใจสื่อวีดิทัศน์ ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มประชาชนชุมชนที่มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในสื่อวีดิทัศน์ จำนวน 30 คน และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน ใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง แบบสอบถามความพึงพอใจสื่อวีดิทัศน์ มีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เครื่องมือในด้านความเชื่อถือได้ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach โดยมีค่าความเชื่อถือได้ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทั้งฉบับ เท่ากับ 0.99 ผลการวิจัย พบว่า กลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตในรูปแบบสารคดีต่อยอดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมี 3 องค์ประกอบ คือ 1) กลยุทธ์ต้นทาง 2) กลยุทธ์กลางทาง และ 3) กลยุทธ์ปลายทาง รวมถึงผลการศึกษาความพึงพอใจสื่อวีดิทัศน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.60 ซึ่ง กลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต สามารถนำไปประยุกต์ใช้งานกับการปลูกข้าวพื้นถิ่นอำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราชได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: กลยุทธ์, การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์, การเรียนรู้ตลอดชีวิต, ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง, ข้าวพื้นถิ่น นครศรีธรรมราช

Abstract

The research objective is to study the strategies to develop the video media for promoting lifelong learning of Sufficiency Economy Philosophy (SEP) documentary and evaluate the satisfaction of such media. This study was carried out through sequential mixed method

methodology which was divided into two phases: Phase 1, study the development of video media strategies from two data sources: the 30 documents related to video media development strategies and a group of 10 experts using a qualitative data recording form the document analysis; Phase 2, evaluate the satisfaction of such media by using a sample group of 30 local wisdom members and a group of 10 experts from purposive sample selection. The questions were designed into 5-level rating scale. Cronbach's alpha coefficient method was used to measure reliability which was 0.99. The results found that the strategies to develop video media in order to promote lifelong learning of continuous SEP documentary consisted three components: 1) upstream strategy; 2) midway strategy and 3) downstream destination. The overall video satisfaction was a high level. The mean was 4.12 and standard deviation was 0.60. The strategies to develop video media for promoting lifelong learning can be effectively applied with rice cultivation in Hua Sai, Nakhon Si Thammarat.

Keywords: Strategy, Developing Video Media, Lifelong Learning, Philosophy of Sufficiency Economy, Local Rice in Nakhon Si Thammarat

บทนำ

จากพระราชบัญญัติการศึกษาในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 10 คือ การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน 4 ด้าน คือ 1) มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง 2) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม 3) มีงานทำ มีอาชีพ และ 4) เป็นพลเมืองที่ดี (มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2566) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นและมุ่งส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักศึกษาและชุมชนมาอย่างต่อเนื่อง โดยได้ร่วมกับชุมชนในการพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่นำเสนอในรูปแบบสารคดีต่อยอดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างไรก็ตามนโยบายของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เรื่อง การจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (lifelong learning as a continuity of learning experience) จึงจัดให้ระบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกลมกลืนไปกับวิถีชีวิตของชุมชน โดยจัดให้ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานเพื่อการดำรงชีวิตและการเรียนรู้เพื่อประกอบอาชีพในอนาคต รวมทั้งให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะในการคิดวิเคราะห์ การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ และการแก้ปัญหาได้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสม โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านสื่อและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ โดยสามารถเรียนรู้ได้จากสภาพจริงและปัญหาที่เผชิญหน้า ซึ่งเป้าหมายสูงสุดของการเรียนรู้ตลอดชีวิต คือ การยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนด้วยกลยุทธ์การเรียนรู้ในรูปแบบ ต่าง ๆ รวมถึงกลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตในรูปแบบสารคดีต่อยอดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (คณะอนุกรรมการยุทธศาสตร์เศรษฐกิจฐานราก, 2559) อย่างไรก็ตาม กลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่ดีจำเป็นต้องใช้องค์ประกอบหลายด้าน สิ่งที่จะต้องศึกษา คือ เนื้อหารูปแบบใดที่มีความเหมาะสมกับรูปแบบสารคดีต่อยอดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถสร้างการรับรู้และเปลี่ยนแปลงทัศนคติ สร้างแรงจูงใจที่จะส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน วิธีการนำเสนอแบบใดที่เหมาะสมกับการเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียน รวมถึงความเหมาะสมในแต่ละเนื้อหาที่นำเสนอ (จำเนียร จวงตระกูล, 2562) ซึ่งผลการวิจัยจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตในรูปแบบสารคดีให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

อนึ่ง ข้าวพื้นถิ่นนครศรีธรรมราชได้รับเกียรติเป็นหนึ่งในผลิตภัณฑ์ตัวแทนจาก 4 จังหวัดนาร่อง เข้าร่วมโครงการออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อต่อยอดทุนทางวัฒนธรรมจากจังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดนาร่องผลิตภัณฑ์ต้นแบบ ข้าวหอมดรีนจัดเป็นข้าวพื้นถิ่นนครศรีธรรมราช เป็นผลผลิตของชาวนา ซึ่งมีมูลค่าตอนแปรรูปเป็นข้าวสารแล้วขายแทนการขายข้าวเปลือก ข้าวหอมดรีนปลูกและอนุรักษ์ตามแนวทางพระราชดำริ เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ซึ่งนับว่าเป็นกิจกรรมหลักของประเทศ ต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการปลูกข้าวให้มีคุณภาพเป็นที่ต้องการของตลาด ด้วยการวางแผนการปลูกให้มีความทันสมัยมากขึ้น (ชวลิตร์น ทองช่วย, 2562) เพื่อให้ผลผลิตมีคุณภาพและเป็นที่ต้องการของตลาด โดยเกษตรกรสามารถมีรายได้จากการทำเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ของการทำเกษตรในยุค 4.0 ข้าวหอมดรีนจึงมีการแปรรูปเป็นข้าวสารเพื่อเพิ่มมูลค่าให้สินค้าและจัดจำหน่ายในท้องถิ่นหรือประสัมพันธ์ผ่านระบบสารสนเทศสู่ภายนอกด้วยกลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตในรูปแบบสารคดีต่อยอดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กรมการข้าว, 2560)

ในท้ายที่สุดผู้วิจัยในนามของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นตามศักยภาพ สภาพ ปัญหา และความต้องการของชุมชน โดยถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีสู่ชุมชน และน้อมนำแนวพระราชดำริสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และทำการวิจัย เรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตในรูปแบบสารคดีต่อยอดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เรื่อง ข้าวพื้นถิ่นนครศรีธรรมราช เพื่อให้เข้าใจกลยุทธ์เทคนิควิธีการนำเสนอเพื่อสื่อสารให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยมีวิธีการเลือกรูปแบบและวิธีการนำเสนอเนื้อหาที่เหมาะสมแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์และผู้เรียน เพื่อพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตในรูปแบบสารคดี ซึ่งผลการวิจัยการพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตในรูปแบบสารคดีต่อยอดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำไปสู่การสร้างอาชีพและรายได้ หรือยกระดับคุณภาพชีวิต ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อกลุ่มเยาวชนและผู้สนใจทั่วไปได้เสริมสร้างศักยภาพความรู้ที่สามารถนำไปปรับใช้ได้เหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตในรูปแบบสารคดีต่อยอดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจสื่อวีดิทัศน์เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตในรูปแบบสารคดีต่อยอดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสม (mixed method) แบบลำดับ (sequential) ตามแนวคิดของ Suwanroj, T. et al. แบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษากลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) และระยะที่ 2 การศึกษาความพึงพอใจสื่อวีดิทัศน์เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) (Suwanroj, T. et al., 2023) สรุปรูปแบบการวิจัยได้ ดังภาพที่ 1



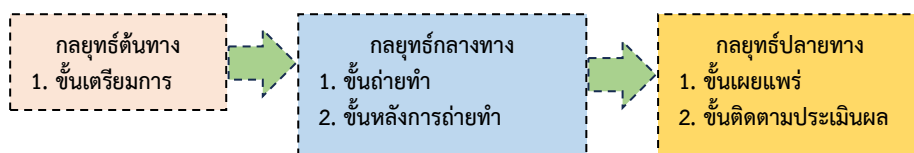
ภาพที่ 1 รูปแบบการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษากลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์

แหล่งข้อมูล แบ่งเป็น 2 แหล่ง ประกอบด้วย

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ ที่เผยแพร่ไม่เกิน 5 ปีย้อนหลัง (ช่วงปี พ.ศ. 2562-2566) จำนวน 30 แหล่ง
2. กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์เกี่ยวข้องเชิงเทคนิคการผลิตสื่อวีดิทัศน์ในจังหวัด นครศรีธรรมราช จำนวน 10 คน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านการผลิตสื่อวีดิทัศน์ ซึ่งมีความรู้และ ประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 10 ปี โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ไม่ใช่หลักความน่าจะเป็น (nonprobability) คือ การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะที่มี ประสบการณ์เกี่ยวข้องเนื้อหาในสื่อ วีดิทัศน์

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบบันทึกข้อมูลเชิงคุณภาพจากการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ โดยมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ เริ่มต้นจากนำกลยุทธ์ การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตในรูปแบบสารคดีต่อยอดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เรื่อง ข้าวพื้นถิ่นนครศรีธรรมราช มาเป็นกรอบแนวคิด ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ (ดังภาพที่ 2) จากนั้นศึกษา และวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลและรายละเอียดของกลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ เพื่อนำมาเป็นแนวทางและสร้างแบบบันทึกข้อมูลเชิงคุณภาพจากการศึกษาเอกสาร ซึ่งมีลักษณะเป็นแฟ้มรายการ การบันทึกความถี่ของรายละเอียดของกลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ โดยกำหนดขอบเขตและประเด็นของการ วิเคราะห์เอกสาร จากนั้นสร้างแบบบันทึกข้อมูลเชิงคุณภาพและเสนอรูปแบบของแบบบันทึกข้อมูลเชิงคุณภาพต่อ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน (ตามแหล่งข้อมูล ข้อ 2) เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขและให้ความเห็นชอบ ตามลำดับเพื่อให้ได้มาซึ่งกลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์



ภาพที่ 2 การสังเคราะห์เนื้อหากลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์

การเก็บรวบรวมข้อมูล เริ่มต้นจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหา ซึ่งเป็นข้อมูลเอกสารและข้อมูลคลิ่วชีวิต โดยใช้คำค้น คือ “กลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์” คัดเลือกจากเนื้อหาสาระ และองค์ประกอบหลักสำคัญ อย่างน้อย 2 ใน 3 ส่วนขึ้นไป ตามแนวคิดในการคัดสรร ค้นและคัดเลือกเนื้อหาสาระของสารสนเทศจากงานวิจัยของ Suwanroj, T. et al. เพื่อให้ได้รายละเอียดของกล



ยุทธการพัฒนาสื่อวิทัศน์ (Suwanroj, T. et al., 2023) จากนั้นนำกลยุทธ์การพัฒนาสื่อวิทัศน์ (ฉบับร่าง) นำเสนอต่อกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์เกี่ยวข้องเชิงเทคนิคการผลิตสื่อวิทัศน์ในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 10 คน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านการผลิตสื่อวิทัศน์ โดยมีความรู้และประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 10 ปี ได้จากการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงโดยการประชุมสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (focus group discussion) เพื่อให้ได้มาซึ่งกลยุทธ์การพัฒนาสื่อวิทัศน์ตามแนวคิดในข้างต้น (ดังภาพที่ 2) จากนั้นจึงสรุปกระบวนการและรายละเอียดของกลยุทธ์ การพัฒนาสื่อวิทัศน์ด้วยแบบบันทึกข้อมูลเชิงคุณภาพ แล้วเสนอต่อกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน (ตามแหล่งข้อมูล ข้อ 2) เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของกลยุทธ์การพัฒนาสื่อวิทัศน์

การวิเคราะห์ข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกข้อมูลเชิงคุณภาพจากการวิเคราะห์เอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาและความถี่ จากนั้นทำตารางตรวจสอบความถี่ของรายละเอียดและรายการของกลยุทธ์การพัฒนาสื่อวิทัศน์ที่จำเป็นให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระของสารสนเทศ เพื่อให้ได้รายละเอียดเกี่ยวกับกลยุทธ์การพัฒนาสื่อวิทัศน์และดำเนินการตรวจสอบความถี่ของข้อมูล ซึ่งประมวลผลการวิเคราะห์เนื้อหาและความถี่โดยใช้เกณฑ์ในการเลือกความถี่ร้อยละ 50 ตามแนวคิดของ Suwanroj, T. et al. ในการพิจารณากำหนดรายละเอียดต่างๆ เป็นกลยุทธ์การพัฒนาสื่อวิทัศน์ที่จำเป็นให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระของสารสนเทศเพื่อนำไปใช้เป็นกลยุทธ์การพัฒนาสื่อวิทัศน์ ในขั้นถัดไปของการวิจัย (Suwanroj, T. et al., 2023)

ระยะที่ 2 การศึกษาความพึงพอใจสื่อวิทัศน์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ กลุ่มปราชญ์ชุมชนที่มีประสบการณ์เกี่ยวข้องเนื้อหาในสื่อวิทัศน์ และผู้เชี่ยวชาญมีประสบการณ์เกี่ยวข้องเชิงเทคนิคการผลิตสื่อวิทัศน์ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มปราชญ์ชุมชนที่มีประสบการณ์เกี่ยวข้องเนื้อหาในสื่อวิทัศน์ในพื้นที่อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 30 คน และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีประสบการณ์เกี่ยวข้องเชิงเทคนิคการผลิตสื่อวิทัศน์ในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 10 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ไม่ใช้หลักความน่าจะเป็น คือ การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะที่มีประสบการณ์เกี่ยวข้องเนื้อหาในสื่อวิทัศน์ โดยมีความรู้และประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 10 ปี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจสื่อวิทัศน์ โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นด้วยตนเอง โดยศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กำหนดวัตถุประสงค์ของการสร้างแบบสอบถาม ระบุเนื้อหาหรือประเด็นหลักที่จะถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่จะประเมินมาเป็นแนวคำถาม มีจำนวน 6 ด้าน (ดังตารางที่ 2) มีความเหมาะสม ซึ่งแบบสอบถามความความพึงพอใจถูกสร้างด้วยแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและมีค่าเชื่อถือได้ เป็นรายด้านตั้งแต่ .95-.97 ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงบรรยาย (ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน) ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความเชื่อถือได้ โดยนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่จัดทำขึ้นไปทำการทดลองใช้กับกลุ่มปราชญ์ชุมชนที่มีประสบการณ์เกี่ยวข้องเนื้อหาในสื่อวิทัศน์ และผู้เชี่ยวชาญมีประสบการณ์เกี่ยวข้องเชิงเทคนิคการผลิตสื่อวิทัศน์ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อทำการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในด้านความเชื่อถือได้โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach พบว่า ค่าความเชื่อถือได้ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่จัดทำขึ้น มีค่าอยู่ระหว่าง 0.95-0.97 และมีค่าความเชื่อถือได้ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทั้งฉบับ เท่ากับ 0.99 แสดงว่า เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมีค่าความน่าเชื่อถือได้อยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้เก็บข้อมูล



การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยผู้วิจัยส่งหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล และ QR code ของแบบสอบถามออนไลน์ด้วยตนเองให้กลุ่มตัวอย่างสแกน QR code เพื่อตอบแบบสอบถามออนไลน์ โดยกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามออนไลน์กลับมา จำนวน 40 คน คิดเป็น 100%

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลพรรณนาพื้นฐานในงานวิจัยใช้สถิติเชิงบรรยาย โดยใช้โปรแกรม Jamovi 2.4.8 เกณฑ์ค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์ ใช้แนวคิดของ Dangintawat, S. (Dangintawat, S., 2019) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เกณฑ์การแปลความหมายความพึงพอใจสื่อวีดิทัศน์

ค่าเฉลี่ย	การแปลความหมายความพึงพอใจสื่อวีดิทัศน์	
4.51 - 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	มาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	ปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	น้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย นำเสนอเป็น 2 ส่วน ตามวัตถุประสงค์การวิจัย รายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษากลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตในรูปแบบสารคดีต่อยอดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการวิเคราะห์เนื้อหากลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์และการประชุมสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาวิเคราะห์กลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหากลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ และการประชุมสนทนากลุ่มเพื่อทำการพิจารณากลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 คน ได้ร่วมพิจารณารายละเอียดของกลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์จากเอกสาร ทั้งหมด 30 แหล่ง และให้ความเห็นว่า

กลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ 1) กลยุทธ์ต้นทาง 2) กลยุทธ์กลางทาง และ 3) กลยุทธ์ปลายทาง

จากนั้นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญร่วมกันพิจารณาวิเคราะห์กลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ ทั้ง 3 องค์ประกอบ รายละเอียดดังนี้

กลยุทธ์ต้นทาง (origin strategy) ผลการศึกษากลยุทธ์ต้นทาง ประกอบด้วย ขั้นตอนการผลิต (pre-production) เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งก่อนเริ่มทำการผลิต มีวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

1. กำหนดรูปแบบ แก่นเรื่อง เนื้อหา และการนำเสนอสารคดี และสื่อวีดิทัศน์ โดยการประชุมกับทีมงานผู้ผลิตสื่อวีดิทัศน์เพื่อเป็นการระดมความคิดเห็น ข้อเสนอแนะรายละเอียด ในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามทิศทางที่ได้กำหนดไว้ รวมถึงแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับทีมงานทุกคนได้รับทราบและเข้าใจตรงกัน

2. หาข้อมูลเตรียมเนื้อหา โดยการสำรวจข้อมูลภูมิปัญญา การคิดวิเคราะห์เชิงเหตุ-ผล และการเป็นนักเล่าเรื่อง นำมาประมวลเนื้อหาสาระ โดยมีการนำเสนอในรูปแบบการบรรยายพร้อมภาพประกอบ แทรกด้วยวิดีโอเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ

3. จัดทำสคริปต์/บท นำข้อมูลจากแหล่งแบบปฐมภูมิและหัตถภูมิมาเขียนบทจับประเด็นการผลิตแต่ละเรื่อง แต่ละตอน วางโครงเรื่องและเขียนบทสำหรับถ่ายทำสื่อวีดิทัศน์ โดยการวางโครงเรื่อง (plot) ของเนื้อหาแต่ละเรื่อง แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การเกริ่นนำ (introduction) 2) เนื้อเรื่องหรือตัวเรื่อง (body) 3) การสรุปหรือการส่งท้าย (conclusion) ส่วนบทสื่อวีดิทัศน์ฉบับสมบูรณ์ หรือบทสำหรับถ่ายทำ (shooting script)



จะนำเอาร่างบทมาขยายอย่างละเอียด ซึ่งระบุเนื้อหาสาระของรายการทั้งหมด เช่น เนื้อหาที่ต้องการนำเสนอ ลักษณะของภาพที่ปรากฏ มุมกล้อง เทคนิคการตัดต่อ เสียงประกอบ ทั้งนี้ การกำหนดรายละเอียดต่างๆ ในบทสื่อนี้ เพื่อสามารถถ่ายทอดความหมายผ่านภาพและเสียงให้แก่ผู้ชมได้ตรงประเด็นและชัดเจนที่สุด

4. ประสานงานกับชุมชน เพื่อเตรียมสถานที่และผู้แสดง โดยประสานงานกับทีมงานผู้ผลิตสื่อนี้ เพื่อสร้างความเข้าใจตรงกันถึงเนื้อหาแนวคิดของสื่อนี้ รูปแบบเนื้อหาที่ต้องการ สถานที่ถ่ายทำ รวมถึงประสานรายละเอียดกับชุมชนในพื้นที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อติดต่อขออนุญาตถ่ายทำรายการ โดยมีการนัดหมายเวลาล่วงหน้า ชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นที่ต้องการนำเสนอเพื่อให้บุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้เตรียมตัวล่วงหน้า

กลยุทธ์กลางทาง (middle-of-the-road strategy) ผลการศึกษากลยุทธ์กลยุทธ์กลางทางสามารถแบ่งผลการศึกษาได้เป็น 2 ประเด็น ได้แก่ 1) ขั้นถ่ายทำ (Production) ก่อนเริ่มถ่ายทำและผลิตสื่อนี้ ต้องจัดเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์สำหรับถ่ายทำสื่อนี้ ซึ่งประกอบด้วย กล้องถ่ายภาพเคลื่อนไหว กล้องภาพนิ่ง ไมโครโฟนไร้สายชนิดหนีบปกเสื้อ ขาตั้งกล้อง แผ่นสะท้อนแสง หน่วยความจำสำหรับบันทึกภาพและเสียง เป็นต้น และสิ่งสำคัญในการเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์ คือ ควรตรวจสอบสภาพการทำงานของอุปกรณ์ทุกชิ้นก่อนออกเดินทางไปถ่ายทำนอกสถานที่ เช่น แบตเตอรี่ควรชาร์จไฟให้เต็ม อุปกรณ์สัมภาระต่างๆ บรรจุให้กะทัดรัดและรัดกุม เพื่อความสะดวกในการเคลื่อนย้าย และ 2) ขั้นหลังการถ่ายทำ (Post production) ลำดับภาพ ตัดต่อภาพ ตัดต่อเสียง บรรยาย เสียงเพลงประกอบรายการ ใส่กราฟิก และตกแต่งอุณหภูมิภาพ รวมถึงตรวจสอบความเหมาะสมของสารคดี

จากความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญร่วมกันพิจารณากลยุทธ์กลยุทธ์กลางทางการพัฒนาสื่อนี้ ผู้วิจัยนำเสนอเป็นภาพให้เห็นถึงกลยุทธ์กลางทางใน 2 ประเด็น ได้แก่ 1) ขั้นถ่ายทำ (Production) และ 2) ขั้นหลังการถ่ายทำ (Post production) ดังภาพที่ 3



ภาพที่ 3 สื่อนี้ในรูปแบบสารคดีต่อยอดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เรื่องข้าวพื้นถิ่นนครศรีธรรมราช

กลยุทธ์ปลายทาง (destination strategy) ผลการศึกษากลยุทธ์กลยุทธ์กลางทาง สามารถแบ่งผลการศึกษาได้เป็น 2 ประเด็น ได้แก่ 1) ขั้นเผยแพร่ (Publishing stage) โดยเผยแพร่สื่อนี้ผ่านช่องทางต่างๆ ที่สอดคล้องกับสื่อนี้และ 2) ขั้นติดตามประเมินผล (Follow-up and evaluation steps) โดยติดตามจำนวนผู้เข้าชมรายการรวมถึงติดตามประเมินผลการรับรู้และความพึงพอใจในการเปิดรับชม (ผู้เชี่ยวชาญ, 2566)

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาความพึงพอใจสื่อวีดิทัศน์เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตในรูปแบบสารคดี
ต่อยอดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการศึกษาความพึงพอใจสื่อวีดิทัศน์ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจสื่อวีดิทัศน์

หัวข้อในการประเมิน	Mean	S.D.	การแปลความหมายความ
1. เนื้อหาการอธิบายมีความชัดเจน เข้าใจง่าย	4.17	0.54	มาก
2. ภาพมีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.07	0.67	มาก
3. ถ่ายทอดเรื่องราวได้มีความน่าเชื่อถือ	4.10	0.63	มาก
4. เสียงมีความชัดเจนชัดเจนคำในการเล่าเรื่อง	4.15	0.62	มาก
5. ความเหมาะสมของเสียงดนตรี การใช้เทคนิคพิเศษ	4.14	0.57	มาก
6. ความยาวของวีดิทัศน์ มีความเหมาะสม	4.10	0.62	มาก
คะแนนเฉลี่ยรวม	4.12	0.60	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อสื่อวีดิทัศน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจเนื้อหาการอธิบายมีความชัดเจน เข้าใจง่าย ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17) รองลงมา เสียงมีความชัดเจนชัดเจนคำในการเล่าเรื่อง (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15) ตามลำดับ

อภิปรายผล

กลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตในรูปแบบสารคดีต่อยอดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เรื่อง ข้าวพื้นถิ่นนครศรีธรรมราช สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. เพื่อศึกษากลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตในรูปแบบสารคดีต่อยอดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิจัย พบว่า 1) กลยุทธ์ต้นทาง ประกอบด้วย 1.1) ขั้นเตรียมการผลิต 2) กลยุทธ์กลางทาง ประกอบด้วย 2.1) ขั้นถ่ายทำ 2.2) ขั้นหลังการถ่ายทำ และ 3) กลยุทธ์ปลายทาง ประกอบด้วย 3.1) ขั้นเผยแพร่ 3.2) ขั้นติดตามประเมินผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ พนาวัลย์ ชูศรีพัฒน์ กลยุทธ์ทางการตลาดแบบออนไลน์สู่ความสำเร็จของการประกอบธุรกิจการผลิตผลิตภัณฑ์อาหารของกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัย พบว่า กลยุทธ์การตลาดออนไลน์ด้านการมุ่งเน้นช่องทางการสื่อสารกับลูกค้า ด้านความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ ด้านความสามารถในการเรียนรู้คู่แข่ง ด้านการตอบสนองต่อตลาดอย่างทันเวลา ด้านการรักษาความเป็นส่วนตัว และด้านให้บริการส่วนบุคคลมีอิทธิพลทางตรงต่อความสำเร็จของธุรกิจด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ธุรกิจการผลิตผลิตภัณฑ์อาหารของกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (พนาวัลย์ ชูศรีพัฒน์, 2564) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับวิไลภรณ์ สำเภาทอง กลยุทธ์การสื่อสารการตลาดออนไลน์และการสร้างมูลค่าเพิ่มของธุรกิจผลิตภัณฑ์เวช ผลการวิจัย พบว่า ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การเข้าใจแบรนด์และผลิตภัณฑ์เพื่อกำหนดจุดยืนที่ชัดเจนในการสื่อสารไปยังผู้บริโภค ว่าต้องการจะสื่อสารไปในทิศทางใดและวางตัวอย่างไว้ในสายตาของกลุ่มผู้บริโภค 2) การเข้าใจกลุ่มเป้าหมาย โดยการเก็บข้อมูลของกลุ่มผู้บริโภคผ่านการศึกษาสนทนากลุ่ม ซึ่งแบรนด์จะรับฟังความคิดเห็นและสังเกตพฤติกรรมของผู้บริโภคเพื่อกำหนดหาความต้องการที่แท้จริงของผู้บริโภคคืออะไร 3) การสื่อสารที่ชัดเจน ด้วยใจความเดียว และตอบย้ำข้อความนั้นในทุกช่องทางออนไลน์ที่แบรนด์ใช้ในการสื่อสารไปยังกลุ่มผู้บริโภคเป้าหมาย และ 4) การเข้าถึงทุกช่องทางที่ผู้บริโภคอยู่ ทั้งช่องทางออฟไลน์

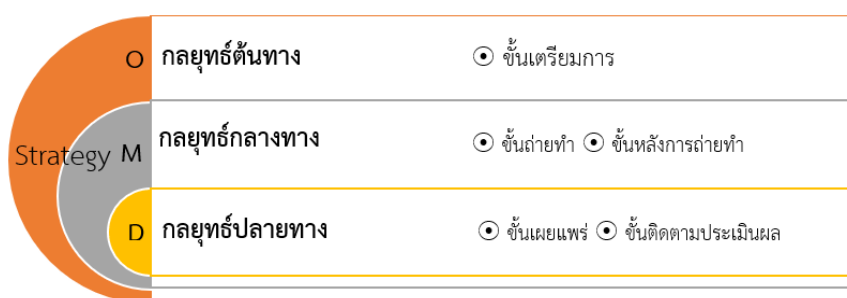


และออนไลน์รวมถึงการประชาสัมพันธ์ผ่านบล็อกเกอร์แพทย์ผู้เชี่ยวชาญและช่องทางออนไลน์ของผู้ใช้ผลิตภัณฑ์จริง (วิไลภรณ์ สำเภาทอง, 2561)

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจสื่อวีดิทัศน์เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตในรูปแบบสารคดีต่อยอดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.60 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความพึงพอใจเนื้อหาการอธิบายมีความชัดเจนเข้าใจง่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 เสียงมีความชัดถ้อยชัดคำในการเล่าเรื่อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 ความเหมาะสมของเสียงดนตรี การใช้เทคนิคพิเศษ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 ถ่ายทอดเรื่องราวได้มีความน่าเชื่อถือและความยาวของวีดิทัศน์ มีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 และภาพมีความเหมาะสมกับเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 สอดคล้องกับงานวิจัยของอดิศักดิ์ โคตรชุม ศึกษาความพึงพอใจต่อสื่อวีดิทัศน์ เพื่อประกอบการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การจัดและตกแต่งสวน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (อดิศักดิ์ โคตรชุม, 2562) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ประเมศวร์ สิริสุรภักดี และคณะ ที่ได้พัฒนาสื่อมัลติมีเดียคอมพิวเตอร์ เรื่อง หลักการทำงานของคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดพุทไธสวรรย์ พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วย สื่อมัลติมีเดียคอมพิวเตอร์ที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับมาก (ประเมศวร์ สิริสุรภักดี และคณะ, 2561)

องค์ความรู้ใหม่

กลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตในรูปแบบสารคดีต่อยอดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เรื่อง ข้าวพื้นถิ่นนครศรีธรรมราช มี 3 กลยุทธ์หลัก และ 5 กลยุทธ์รอง กลยุทธ์หลักที่ 1 ต้นทาง (origin strategy) ประกอบด้วย 1 กลยุทธ์รอง คือ ขั้นเตรียมการผลิต (pre-production) กลยุทธ์หลักที่ 2 กลางทาง (middle-of-the-road strategy) ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์รอง คือ ขั้นถ่ายทำ (production) ขั้นหลังการถ่ายทำ (post production) กลยุทธ์หลักที่ 3 ปลายทาง (destination strategy) ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์รอง ขั้นเผยแพร่ (publishing stage) ขั้นติดตามประเมินผล (follow-up and evaluation steps) และส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา ดังภาพที่ 4



ภาพที่ 4 ตัวแบบของกลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตในรูปแบบสารคดีต่อยอดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการริเริ่มกลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยนำรูปแบบสารคดีต่อยอดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เรื่อง ข้าวพื้นถิ่นนครศรีธรรมราชมาประยุกต์ใช้ จากการศึกษา กลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ ได้ตัวแบบ OMD Strategy เพื่อใช้เป็นแนวทางใช้งานกลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ และผลความพึงพอใจสื่อวีดิทัศน์จากการพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง ข้าวพื้นถิ่นนครศรีธรรมราชตามตัว

แบบกลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ (OMD Strategy) ซึ่งมีทั้งหมด 6 ด้าน ความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 2 ประเด็นหลัก ๆ ดังนี้ ประเด็นที่ 1 ข้อเสนอแนะในการนำกลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ไปใช้ คือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ ใช้พัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยนำรูปแบบสารคดีต่อยอดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผลที่ได้นี้ทำให้ผู้ที่พัฒนาสื่อวีดิทัศน์สามารถนำข้อมูลที่ได้มาวางแผนการจัดการเรียนรู้กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเวลาและผู้ชมได้ เช่น เนื้อหามีความถูกต้องและเป็นที่น่าสนใจของผู้ชม สื่อมีความยาวไม่มากเกินไป มีภาพ เสียงที่ชัดเจน ผู้ชมสามารถเลือกเวลาในการเรียนรู้ได้ตามความพร้อมของผู้ชม ประเด็นที่ 2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งถัดไป คือ ควรพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาที่หลากหลายมากขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ชมในการเรียนรู้ ควรศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการเรียนรู้ด้วยสื่อวีดิทัศน์เพื่อการเรียนรู้ร่วมกับการเรียนการสอนในรูปแบบอื่น ๆ เช่น การสอนแบบบูรณาการ การเรียนรู้แบบพึ่งพาตนเอง

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณโครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ที่สนับสนุนการผลิตสื่อวีดิทัศน์ภายใต้โครงการพัฒนางานวิจัย สร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรม เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น กิจกรรมพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

เอกสารอ้างอิง

- กรมการข้าว. (2560). ข้าวประเทศไทยโดยศูนย์ข้อมูลข้าวตลาดเฉพาะ. กรุงเทพมหานคร: บริษัท อมรินทร์ พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- คณะกรรมการยุทธศาสตร์เศรษฐกิจฐานราก. (2559). คู่มือการส่งเสริมการพัฒนา “ระบบเศรษฐกิจฐานราก”. กรุงเทพมหานคร: สำนักสนับสนุนขบวนองค์กรชุมชน.
- จำเนียร จวงตระกูล. (2562). การวิจัยเชิงคุณภาพ: การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ. วารสารวิชาการการตลาดและการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 6(2), 148-160.
- ชวลรัตน์ ทองช่วย. (2562). กลยุทธ์การใช้สื่อโฆษณาบนสื่ออินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ของธุรกิจที่มีผลต่อการรับข้อมูลของกลุ่มเป้าหมาย. Journal of Information Science and Technology, 1(1), 1-13.
- ปรเมศวร์ สิริสุรภักดี และคณะ. (2561). การพัฒนาสื่อมัลติมีเดียคอมพิวเตอร์ เรื่อง หลักการทำงานของคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดพุทไธศวรรย์. วารสารนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์, 4(1), 49-62.
- ผู้เชี่ยวชาญ. (25 มกราคม 2566). กลยุทธ์การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์. (อรวรรณ แซ่อึ้ง, ผู้สัมภาษณ์)
- พนาวัลย์ ชูศรีพัฒน์. (2564). กลยุทธ์ทางการตลาดแบบออนไลน์สู่ความสำเร็จของการประกอบธุรกิจการผลิตผลิตภัณฑ์อาหารของกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ใน ดุษฎี นิพนธ์ปรัชญาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจและนวัตกรรมดิจิทัล. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. (2566). แผนปฏิบัติการราชการรายปี พ.ศ. 2566. ใน รายงานแผนปฏิบัติการราชการรายปี พ.ศ. 2566. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- วิไลภรณ์ สำเภาทอง. (2561). กลยุทธ์การสื่อสารการตลาดออนไลน์และการสร้างมูลค่าเพิ่มของธุรกิจผลิตภัณฑ์เวชสำอาง. ใน วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนวัตกรรมทางธุรกิจ. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อดิศักดิ์ โคตรชุม. (2562). การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อประกอบการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การจัดและตกแต่งสวน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วารสารโครงการวิทยการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ, 5(2), 67-76.

Dangintawat, S. (2019). Development of a Curriculum to Enhance Information Technology Competency for Students in the Management Science Program of Faculty of Business Administration. In Doctor of Philosophy. Chulalongkorn University.

Suwanroj, T. et al. (2023). The Development of Professional Competency Test in Knowledge and Cognitive Skill for Computer Innovation and Digital Industry. International Journal of Information and Education Technology (IJET), 13(1), 2010-3689.